

бѣха разхвърляни тѣлата на раненитѣ, труповѣтъ на убититѣ; други бѣха натрупани — единъ върху другъ. Едни — безъ глава, безъ ржце, безъ крака; други — съ разкрити дробове, трети — разпокжсани на парчета отъ снарядитѣ. Около тѣхъ — локви кръвъ. Кръвъ, навсѣкжде кръвъ. Съ тежка болка на гърди гледахъ азъ на тая убийственна картина и въ дълбинитѣ на душата си съзнавахъ, че нашата кръвъ, че нашитѣ жертви все пакъ нѣма да пропаднатъ даромъ. И действително, сега ние виждаме, че достигнахме онова, къмъ което се стремѣхме; заробенитѣ се освободиха отъ безправния турски режимъ, отъ тежкото иго, възстановиха силитѣ си и устроиха живота си върху начала, обезпечаващи тѣхния собственъ, националенъ битъ.

Следъ атаката всички ранени бѣха отнесени на превързочния пунктъ, а отъ тамъ — бѣха отправени къмъ Алексинацъ, за тамошната болница. Тамъ азъ лежахъ редомъ съ своя противникъ — турски офицеръ, съ когото отпосле се сдружихме и той стана моя най-добъръ приятелъ. Оказа се, че въ детинството си той е живѣлъ на Кавказъ въ Дегестанъ и, че тамъ се е научилъ да говори руски. Казваше се Бекеръ-бей. Ние често си спомняхме за нашата среща, какъ тогава се бѣхме наранили единъ други.

Втора среща. Въ 1877 година, презъ време освободителната война на Кавказкия фронтъ, въ състава на Пятигорския полкъ, при Пририонско, въ отряда на генерала Оглобжио, при атаката на укрепената позиция „Цихиндзири“, се срещнахме съ турска пехота. Завърза се бой, който наскоро премина въ ржченъ. Виковетѣ „ура“ и „Алахъ“, ударитѣ на щиковетѣ, пушечната и оржжейна стрелба — всичко това се сплиташе въ единъ общъ, оглушителенъ вой. Наскоро азъ бѣхъ раненъ, но леко, и все още стоехъ правъ. Въ това време къмъ мене се втурна единъ гигантъ аскеръ и ме удари съ приклада си въ гърдитѣ. Навѣрно той не искаше да си хаби щика, понеже ме считаше слабъ противникъ.

Не рѣдко биваха случайтѣ, когато по-силни, при срещитѣ си съ по-слабитѣ, не ги закачаха, не бѣше достойно — споредъ тѣхнитѣ понятия — да се сражаватъ съ по-слаби! Така постъпи единъ великанъ турски войникъ, който бѣ срещналъ на пжтя си единъ нашъ до-